

Öğrencilerin İnternet Ortamında İngilizce Kullanmalarına Yönelik Tutumları

DOI NO: 10.5578/JSS.7387

Gürbüz Ocak¹

Nilda Hocaoğlu²

Özet

İnternetin son derece yaygın olarak kullanıldığı bilgi çağında, öğrencilerin İngilizce kullanarak hem İngilizcelelerini geliştirme hem de internette daha fazla yararlanabilmeleri açısından internette İngilizce kullanmaları önemlidir. İnternette İngilizce kullanımına yönelik tutumları bazı değişkenler açısından inceleyen bu araştırmada, internette lisans öğrencilerinin İngilizce kullanımına yönelik tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmada genel tarama modeli kullanılmıştır. Örneklem olarak seçilen 307 lisans öğrencisinin internette İngilizce kullanımına yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla dört boyutlu 5'li Likert tipinde 19 maddeden oluşan bir tutum ölçeği kullanılmıştır. Elde edilen veriler cinsiyet, yaş, fakülte, öğrencilerin kaç yıldır İngilizce öğrendikleri, kaç yıldır bilgisayar ve internet kullandıkları, dizüstü bilgisayarlarının olup olmadığı, üniversitede hazırlık okuyup okumadıkları, bilgisayar sertifikalarının olup olmadığı ve yurtdışı deneyimi açısından tek faktörlü varyans analizi, Kruskal Wallis ve t-testi kullanılarak analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *İnternette İngilizcenin Kullanımı, İngilizceye Yönelik Tutumlar, İnternet ve İngilizce*

Students' Attitudes towards their Use of English on the Internet

---

¹Doç. Dr., Afyon Kocatepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü. gocak@aku.edu.tr

²Afyon Kocatepe Üniversitesi, Uluslar arası İlişkiler Uygulama ve Araştırma Merkezi. nhocaoglu@aku.edu.tr

Abstract

In this knowledge age, when the computers and the Internet are used so often, using English on the Internet is important in terms of students' both developing English skills and benefiting from Internet more by using English. In this research which the investigation of attitudes towards the use of English on the Internet according to some variables has been carried out, the attitudes towards the use of English on the Internet, of the bachelor students have been tried to be identified. In this research, general survey model has been used. To determine the attitudes of 307 undergraduate students, a 5 point Likert scale which has 19 items has been used. t-test, one way of variance analysis and Kruskal Wallis have been used to find out if there is a significant meaning between the descriptive variables such as gender, age, faculty, whether the preparatory class has been taken or not, number of the year they have been learning English, using computer and Internet, whether they have a personal computer/laptop, a computer certificate and experience of being abroad.

Keywords: *Use of English on Internet, attitudes towards English, Internet and English*

Giriş

Gelişen teknoloji sayesinde, günümüz insanı birçok işi kısa sürede, çok fazla zaman ve çaba harcamadan, kendini yıpratmadan yapabilmekte, böylelikle hayatına bir hız kazandırabilmekte ve birçok işi aynı anda yapabilme ve/veya yaptırabilme özelliğine sahiptir. Teknolojinin bilimde, endüstride, ticarete, sağlıkta, turizmde, tarımda, eğitimde ve diğer her türlü iş ve hizmet sektörlerindeki avantajları oldukça fazladır.

Eğitim ortamında kullanılmaya başlanan internet, özellikle uzaktan eğitim için harika bir araç ve ortamdır. Günümüzde uzaktan eğitimde en verimli olan teknoloji, çift yönlü olması, daha ucuz olması, esnek bir yapıya sahip olması gibi özelliklerinden dolayı internet'tir İnternet üzerinden verilen eğitim zamandan ve mekândan bağımsız eğitimidir (Dursun, 2004). Teknolojik gelişmeler, hem öğrenci hem öğretmen açısından eğitimi oldukça etkilemiştir. Öğretmenler teknolojiyi bir kılavuz olarak görmekte ve eksikliklerini gidermek için teknolojiden faydalanmaktadırlar (İşman, Dabaj, Altınay ve Altınay, 2003). Öğretmenler, teknolojiyi sınıf içindeki etkinliklerden ve öğretim teknikleri ve yöntemlerinden yararlanmak üzere kullanmakta ve hatta bazı öğretmenler, öğrencilere bilgisayar ve interneti nasıl faydalı şekilde kullanacaklarına dair yönlendirmelerde bulunmaktadırlar.

Yabancı dil öğretmenleri, teknolojiyi eğitime ve öğrenmeye bütünleştirmede her zaman önde olmuşlardır. İnternette, bilgisayar uygulamalarının, iletişim teknolojilerinin ve diğer her türlü seçeneğin sayısı

geçtiğimiz her yıl artmaktadır. Birçok yabancı dil öğretmenleri bu yeni teknolojileri yararlı öğretim araçları görerek onları kucaklamışlardır (Leloup ve Ponterio, 2003). Yabancı dil öğretmenleri, teknolojiyi bu denli sınıflarında kullanmak isterken ve birçoğu bunu gerçekleştirirken, öğrencilerin yabancı dili, bilgisayar ve internette nasıl ve hangi sıklıkla kullandıkları yani bilgisayar ve internette İngilizce kullanımına yönelik tutumları incelenmeye değerdir.

Yabancı dili en kolay ve en etkili bir biçimde öğretebilmek ve öğrenebilmek amacıyla birçok çalışmalar yapılmakta ve bu alanda bilgi teknolojilerinden en iyi şekilde yararlanmanın yolu aranmaktadır (Demirbilek ve Yücel, 2011). 1960'lerden bu yana, bilgisayarlar dil öğretimi için kullanılmaktadır. Bilgisayar destekli dil eğitiminin avantajları: deneyimsel öğrenme, motivasyon, öğrenci başarısını arttırma, çalışma için gerçek materyaller, daha fazla etkileşim, bireyselleşme, tek bir bilgi kaynağından bağımsızlık ve küresel öğrenmedir (Lee, 2000). Bilgisayar oyunları, araştırmacılar tarafından eğitimde kullanılabilir potansiyel bir araç olarak görülmektedir (Barab, Thomas, Dodge, Carteaux ve Tuzun, 2005). Bilgisayar oyunları, öğrencilerin öğrenme isteklerini arttırmaktadır (Rieber, 1996). İyi tasarlanmış bilgisayar oyunları sayesinde, öğrenciler öğrenmenin merkezinde oldukları için daha fazla motivasyona sahip olurlar (Whelan, 2005). Ancak, bu noktada ebeveynlerin çocuklarını iyi tasarlanmış bilgisayar oyunları almaları için yönlendirmeleri büyük bir önem taşımaktadır.

Öğrenciler, bilgisayar ve interneti daha çok başkalarıyla iletişim kurmak için kullanmaktadırlar. Sanal ortamda iletişim kurma alışkanlığı giderek yaygınlaşmaktadır. Sürekli çevrimiçi olma ve birçok işi aynı anda yapma günümüz öğrencilerinin bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma alışkanlıklarıyla ilgili dikkati çeken iki önemli özelliği durumundadır. İnternet dünya üzerinde yaygın bir kullanım alanı edinen bir kitle iletişim aracıdır. Bireyler internet ortamında e-posta, anında mesajlaşma, görüntülü sohbet, sesli mesaj, tartışma panosu, forum, sosyal ağ gibi çeşitli teknolojileri kullanarak yazılı, görüntülü ve sesli olarak iletişim kurabilmektedir (Akbiyık, Karadüz ve Seferoğlu, 2013). Öğrenciler veritabanları ve diğer bilgi kaynaklarını içeren araştırmalarla güncel, hatta dakikalık bilgileri anında inceleyebilirler. Elektronik posta ya da elektronik ilan tahtalarını kullanarak birbirleri ile haberleşebilir, belli problemleri tartışabilir, ortak proje ya da araştırma yürütebilirler. Böylece öğrencilerin iletişim, ortaklaşa çalışma ve problem çözme becerileri gelişebilir (Uzunboylu ve Özdamlı, 2007). Öğrenciler için internet onların hayatında vazgeçilemez bir iletişim aracı haline gelmiştir. Ancak, internet öğrenciler için sadece bir iletişim aracı olarak görülmemeli, bir kütüphane, sanal bir

sınıf ortamı olma özelliği taşıdığından dolayı eğitim amaçlı da kullanılmalıdır.

İnternette İngilizce kullanımına yönelik tutumların bazı değişkenler açısından inceleyen bu çalışmada; tutum, insan davranışını anlamada önemli bir kavram olarak kabul edilmekte, inançları ve duyguları içeren ruhsal bir durum olarak tanımlanmaktadır (Latchanna ve Dagnev, 2009). Tutum, genel olarak, kişinin belli bir nesneye karşı gösterdiği önyargılı bir tepkidir. Tutumun bilişsel, duygusal ve davranışsal olmak üzere üç bileşeni vardır. Kişi, bir nesneye olan algılarını, hislerine, inançlarına ve değer yargılarına göre şekillendirir. Söz konusu nesneye bir tepki oluşturur. Bu tepki, geleceğe yönelik kararları etkiler, kişinin yaklaşma ve uzaklaşma davranışlarında belirleyici bir özellik olur (Ülgen, 1997: 88). Tutum, bir nesneye, bir insana, bir kuruma veya bir olaya isteyerek ya da istemeyerek cevap verme durumudur. Tutum, kişisel özellikler gibi doğrudan gözlemlenemeyen ve ölçülebilen cevaplardan çıkarılabilen kuramsal bir yapıdır (Ajzen, 2005: 3). Bu çalışmada öğrencilerin internette İngilizce kullanımına yönelik tutumları incelenmiştir. Kağıtçıbaşı'nın (1999) tanımına göre, "tutum, kişinin gözlenebilen davranışlarından bir sonuç çıkarılarak yapılan ve bireye atfedilen bir eğilimdir". Tutum, ortaya konan bir davranıştan ziyade, davranışa hazırlık yapan bir eğilimdir. Tutum, gözle görülebilen bazı davranışları ortaya çıkardığı için bu davranışların neticesinde, tutumun varlığından bahsedilir (Kağıtçıbaşı, 1999: 102). Bu çalışmada öğrencilerin internette İngilizce kullanımına yönelik tutumları incelenmiştir.

1. Araştırmanın Önemi ve Amacı

Yabancı dil eğitiminin bilgisayar ve internet aracılığıyla sağlanmasının yanında öğrencilerin yabancı dili internette ne derecede ve nasıl kullandıkları da önem taşımaktadır. Günümüzde öğrenciler, okul ortamında bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanarak dil eğitimi almaktalar, ancak bireysel olarak dili kullanmaları her zaman mümkün olmamaktadır. Öğrendikleri bir yabancı dili internet ortamında kullanmaları dil becerilerinin gelişmesi açısından önemlidir. Bu anlamda acaba internet ortamında öğrenciler öğrendikleri yabancı dili kullanıyor mu? İnternet, İngilizce kullanımında ve öğreniminde bir araç oluyor mu? Öğrenciler, internette İngilizce kullanırken kendilerini yeterli buluyorlar mı? Öğrenciler, internette İngilizceyi hangi amaçla ve nasıl kullanıyorlar? İngilizceyi internette kullanmalarının İngilizcelerini geliştirmelerinde herhangi bir etkisi var mı? Bu çalışma bu sorulara yanıt aramak amacıyla yapılmıştır. Öğrencilerin İngilizceyi internette kullanma eğilimlerini araştırmayı amaçlayan bu çalışmada, internette öğrencilerin İngilizce kullanımına yönelik tutumları bazı değişkenler açısından incelenmiştir.

2. Problem Cümlesi

İnternette öğrencilerin İngilizce kullanımına yönelik tutumları nasıldır? Bu tutumlar bazı değişkenler açısından anlamlı bir farklılık gösteriyor mu?

3. Alt Problemler

1. İnternette öğrencilerin İngilizce kullanımına yönelik tutumlarının dağılımı (ilgi, fayda, eğlence ve sosyalleşme alt boyutlarına göre) nasıldır?

2. İnternette öğrencilerin İngilizce kullanımına yönelik tutumlarında (ilgi, fayda, eğlence ve sosyalleşme alt boyutlarına göre);

- a. cinsiyet,
- b. hazırlık okuyup okumama,
- c. yaş,
- d. okudukları fakülteler,
- e. İngilizce öğrenme yılı,
- f. internet kullanma yılı,
- g. dizüstü bilgisayarlarının olup olmadığı,
- h. yurtdışı deneyimi açısından anlamlı bir fark var mıdır?

4. Sınırlılıklar

Araştırmaya katılan üniversite öğrencileri (2012-2013 akademik yılının bahar döneminde Afyon Kocatepe Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrenciler), onların ölçeğe verdikleri cevaplar ve internette İngilizce kullanımına yönelik tutum ölçeğinde yer alan maddelerle sınırlıdır. Elde edilecek bulgulardan çıkarılacak sonuç ve genellemeler, araştırmanın çalışma evreni için geçerlidir.

5. Sayıtlılar

Araştırmada kullanılan ölçeğe deneklerin verdikleri cevaplar, onların gerçek görüş ve düşüncelerini yansıtmaktadır.

Yöntem

1. Araştırmanın Modeli

Araştırma, genel tarama modeli kullanılarak yapılmıştır. Tarama modeli, anket ve görüşme yöntemi kullanılarak veri toplama aracı oluşturulan bir modeldir (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Erkan Akgün,

Karadeniz ve Demirel, 2012: 14). Ölçekten toplanan veriler genelde belirli amaçlar için ya da değişkenler arasındaki ilişkileri incelemek için toplanır (Hutchinson, 2004: 285). Bu çalışmada, Afyon Kocatepe Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrencilerin internette İngilizce kullanmalarına yönelik tutumları belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışmanın verileri araştırmacılar tarafından geliştirilen "İnternette İngilizce kullanımına yönelik tutum ölçeği" ölçeği ile toplanmıştır. Geliştirilen bu tutum ölçeği, veri toplama aracı olarak kullanılmıştır.

2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın çalışma evrenini, 2012-2013 akademik yılının bahar döneminde Afyon Kocatepe Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Bu çalışmada, amaçsal örnekleme yöntemlerinden biri olan aykırı durum örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Aykırı durum örneklemede, araştırılan konunun farklılığını daha iyi ve açık bir şekilde görmeyi hedeflemek amacıyla birbirine aykırı (uç) durumlar, örneklem olarak alınır (Büyüköztürk, vd., 2012: 90). İngilizce hazırlık eğitimi alan öğrencilerin oluşturduğu İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencilerinden, İngilizce hazırlık eğitimi almayan Mühendislik Fakültesi öğrencilerinden, ana kampüste yer almayıp ilçelerde öğrenim gören Bolvadin Uygulamalı Bilimler Yüksek Okulu ve Şuhut Meslek Yüksek Okulu'nda İngilizce hazırlık eğitimi almamış 2 yıllık ve 4 yıllık bölümlerde okuyan öğrencilerden rastgele 330 öğrenci örnekleme alınmıştır. Böylelikle, araştırılan problemle ilgili olarak var olan uç durumların incelenmesi amaçlanmıştır. Rastlantısal olarak 330 öğrenci örnekleme alınmış; ancak ölçeğin uygulanması sonucu 164 kız (% 53,4) 143 (% 46,6) erkek öğrenci olmak üzere toplam 307 öğrenciden elde edilen veriler değerlendirilmeye alınmıştır.

2. Veri Toplama Aracı

Veriler, çalışmada araştırmacılar tarafından Likert tipi olarak geliştirilen "İnternette İngilizce kullanımına yönelik tutum ölçeği" ile toplanmıştır. 1932'de Rensis Likert tarafından geliştirilen Likert ölçeği, en kullanışlı soru formlarından birisidir (Corbetta, 2003: 170). Likert tipi ölçeği geliştirmenin ilk adımı, literatürün araştırılması ve genel kavramın çeşitli yönlerini kapsayan maddelerin oluşturulması için teorisinin bilinmesidir (Corbetta, 2003: 171). Bu nedenle ölçek hazırlanmadan önce ilk olarak konuyla ilgili literatür taraması yapılarak kaynaklar gözden geçirilmiş, buna göre ölçek maddesi yazarken dikkat edilmesi gereken noktalar belirlenmiş ve konu hakkında önceki çalışmalar incelenmiştir. Sonraki aşamada Afyon

Kocatepe Üniversitesi'nde okuyan rastlantısal olarak seçilen altı öğrenciye araştırmanın amacıyla; "İnterneti ne için kullanırsınız? Bilgisayarı ne için kullanırsınız? İngilizceyi ne için kullanırsınız? Bilgisayarda ve internette İngilizceyi ne yapmak için ve nerelerde kullanırsınız? İngilizceyi okul dışında nerelerde kullanıyorsunuz? Sizce, İngilizcemizi bilgisayar ve internette nasıl geliştirebiliriz? İngilizceyi bilmenin, internette ne gibi avantajları olabilir?" soruları yöneltilmiştir. Elde edilen cevaplar analiz edilerek bilgisayar ve internette İngilizcenin kullanımına yönelik tutumları ifade eden maddeler oluşturulmuştur. Belirlenen olumlu ve olumsuz tutum cümleleri 5'li Likert şeklinde "tamamen katılıyorum", "katılıyorum", "kısmen katılıyorum", "katılmıyorum", "kesinlikle katılmıyorum" şeklinde derecelendirilmiştir. Böylece, üniversite öğrencilerinin bilgisayar ve internette İngilizceyi kullanımına yönelik tutumlarını ifade edebilecek 55 tane cümle yazılmıştır. Bu cümlelerden 13 tanesi olumsuz madde niteliğindedir.

Daha sonra hazırlanan ölçek maddeleri kapsam geçerliği açısından uzman görüşüne sunulmuştur. Uzmanlar, maddelerin olumlu ya da olumsuz olduklarını belirlemiş. Anlatım bozukluklarını belirtmişler ve önerilerini sunmuşlardır. Uzmanların yorumlarına göre, anlatım bozukluğu olan maddeler düzeltilmiş ve 14 madde ölçekten çıkarılmıştır. Gerekli düzeltmelerden sonra ön uygulama amaçlı 15 öğrenciye uygulanarak onların tepkilerine göre ölçek maddelerinde yeniden düzeltmeler yapılmıştır. Düzeltmelerden sonra 55 maddelik deneme ölçeği 2012-2013 akademik yılında bahar döneminde eğitim gören Afyon Kocatepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Mühendislik Fakültesi ve Şuhut Meslek Yüksek Okulu'nda kayıtlı olan 132'si kız ve 120'si erkek olmak üzere toplam 252 öğrenciye uygulanmıştır.

Verilerin, faktör analizi için uygunluğu Kaiser- Meyer-Olkin (KMO) katsayısı ve Barlett Küresellik (sphericity) Testi'yle incelenebilir (Büyüköztürk, 2012: 126). Elde edilen verilerin faktör analizine uygunluğunu belirlemek için yapılan KMO ve Bartlett Testi sonucunda, Kaiser Mayer Olkin (KMO) .847 ve Bartlett Testi değerinin .00 anlamlı olması ($p < .05$), verilerin faktör analizine uygun olduğunu göstermiştir.

Pilot uygulamadan elde edilen verilere yapılan faktör analizi sonucunda, 36 madde ölçekten çıkartılmış, 19 maddeli, "ilgi, fayda, eğlence ve sosyalleşme" isimlerinde dört boyutlu bir ölçek ortaya çıkmıştır ve Cronbach Alpha değeri $\alpha = 0.852$ olarak bulunmuştur. Beşli likert tipinde geliştirilen tutum ölçeğinde maddeler, "Tamamen Katılıyorum", "Katılıyorum", "Kısmen Katılıyorum", "Katılmıyorum" ve "Kesinlikle Katılmıyorum" şeklinde derecelendirilmiştir. Ölçek iki bölümden oluşmuştur. Birinci bölüm, öğrencilerin bu ölçeği nasıl doldurmaları

gerektiği konusundaki yönergelerden ve değişkenlerden (cinsiyet, yaş, fakülte, vb.) oluşmuştur. İkinci bölümde ise 16'sı olumlu, 3'ü olumsuz toplam 19 madde bulunmaktadır.

Tablo 1'de görüldüğü gibi, 4 faktör toplam varyansın % 57.75'ini açıklamaktadır. Eigen değeri (Başlangıç Özdeğeri) 1.00'den büyük olan maddeler ölçüğe alınmıştır. Elde edilen değerler faktör analizinin uygulanabileceğinin göstergesi olarak kabul edilmiştir (Büyüköztürk, 2012: 126).

Tablo 1. İnternette İngilizce Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeğinin Total Variance Explained (Toplam Varyansın Açıklanması) Tablosu

Component (Bileşen/Madde)	Initial Eigenvalues (Başlangıç Özdeğerleri)			Extraction Sums of Squared Loadings (Karesi Alınan Yüklerin Toplam Çıkarımı)			Rotation Sums of Squared Loadings (Karesi Alınan Yüklerin Döndürme Toplamı)		
	Total (Toplam)	% of Variance (Varyansın %,'si)	Cumulative % (Birikimli %)	Total (Toplam)	% of Variance (Varyansın %,'si)	Cumulative % (Birikimli %)	Total (Toplam)	% of Variance (Varyansın %,'si)	Cumulative % (Birikimli %)
1	5,336	28,086	28,086	5,336	28,086	28,086	3,625	19,082	19,082
2	2,335	12,288	40,374	2,335	12,288	40,374	2,934	15,444	34,526
3	1,733	9,122	49,496	1,733	9,122	49,496	2,365	12,449	46,975
4	1,569	8,260	57,756	1,569	8,260	57,756	2,048	10,781	57,756
5	,875	4,607	62,363						
6	,772	4,064	66,427						
7	,724	3,810	70,237						
8	,687	3,613	73,850						
9	,647	3,404	77,254						
10	,605	3,185	80,439						
11	,554	2,915	83,354						
12	,545	2,870	86,225						
13	,464	2,441	88,665						
14	,453	2,386	91,051						
15	,422	2,220	93,270						
16	,381	2,006	95,277						
17	,357	1,879	97,156						
18	,290	1,525	98,681						
19	,251	1,319	100,000						

Tablo 2. İnternette İngilizce Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeğinin Rotated Component Matrix (Döndürülmüş Bileşenler Matrisi) Tablosu

Maddeler	Component (Bileşen)			
	1	2	3	4
Md1	,838			
Md2	,783			
Md3	,732			
Md4	,719			
Md5	,559			
Md6	,516			
Md8	,494			
Md7	,492			
Md12		,801		
Md11		,739		
Md13		,707		
Md10		,706		
Md9		,697		
Md18			,832	
Md17			,799	
Md19			,704	
Md16				,814
Md15				,795
Md14				,735

Tablo 2’de görüldüğü gibi, Rotated Component Matrix (Döndürülmüş Bileşenler Matrisi) 1. faktörde toplam 8 maddenin, 2. faktörde toplam 5 maddenin, 3. faktörde toplam 3 maddenin ve 4. Faktörde toplam 3 maddenin bulunduğu tespit edilmiştir. Ölçekte yer alan 19 maddeye ilişkin faktör yükleri 0.49 - 0.83 arasında değişmektedir.

Tablo 3’te görüldüğü gibi madde-toplam korelasyonlarından elde edilen korelasyon katsayıları 0.41 ile 0.63 arasında ve madde-kalan korelasyonlarında ise elde edilen korelasyonlar 0.32 ile 0.57 arasında ve tüm maddelerde istatistiksel olarak manidardır. Madde-toplam korelasyonu 0.30 ve daha yüksek olan maddelerin araştırmaya katılan cevaplayıcıları iyi derecede ayırt ettiğinden dolayı bu 19 madde ölçekte yer almıştır (Büyüköztürk, 2012: 171).

Tablo 3. İnternette İngilizce Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeğinin Madde-Toplam ve Madde-Kalan Korelasyonlarını Belirlemek Amacıyla Yapılan Pearson Çarpım Moment Korelasyon Analizi Sonuçları

Madde No	Madde-toplam <i>r</i>	Madde-kalan <i>r</i>
Madde1	0.637	0.573
Madde2	0.535	0.461
Madde3	0.607	0.542
Madde4	0.497	0.420
Madde5	0.511	0.427
Madde6	0.490	0.418
Madde7	0.603	0.534
Madde8	0.508	0.426
Madde9	0.486	0.408
Madde10	0.635	0.571
Madde11	0.507	0.430
Madde12	0.436	0.360
Madde13	0.480	0.399
Madde14	0.416	0.327
Madde15	0.554	0.474
Madde16	0.479	0.370
Madde17	0.554	0.474
Madde18	0.508	0.426
Madde19	0.533	0.448

Tablo 3’te İnternette İngilizce Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeğiyle ilgili korelasyon katsayıları incelendiğinde faktörler arasında çoğunlukla anlamlı ancak orta düzeyde bir ilişkinin olduğu gözlenmektedir. Korelasyon katsayısının +1.00 olması iki ölçüm arasında pozitif ve mükemmel bir ilişkinin olduğunu gösterirken -1.00 olması negatif ve mükemmel bir ilişkinin olduğunu göstermektedir (Tavşancıl, 2010: 25).

3. Verilerin Analizi

Veriler, ölçekte yer alan maddeler; 4.20–5.00 “Tamamen Katılıyorum”, 3.40–4.19 “Katılıyorum”, 2.60–3.39 “Kısmen Katılıyorum”, 1.80–2.59 “Katılmıyorum”, 1.00–1.79 “Kesinlikle Katılmıyorum” aralıkları temel alınarak yorumlanmıştır (Tekin, 1991: 262). Verilerin çözümlenmesinde, aritmetik ortalama, frekans, yüzde, tek yönlü varyans analizi, Kruskal Wallis ve t-testi istatistik işlemleri kullanılmıştır.

Bulgular Ve Yorumlar

Araştırmanın bulguları alt problemlere göre sıralanmıştır. Tabloların oluşturulmasında ölçeğin alt boyutları dikkate alınmıştır.

İnternette öğrencilerin İngilizce kullanımına yönelik tutumlarının dağılımı (ilgi, fayda, eğlence ve sosyalleşme alt boyutlarına göre) nasıldır?

Eksiksiz doldurulduğu tespit edilen 307 tane ölçekten elde edilen verilerin frekans, yüzdelik ve ortalama değerleri tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 4. İlgiye (Faktör 1) Yönelik Tutum Ölçeğindeki Maddelerin Frekans, Yüzde ve Madde Ortalamaları

(5: Tamamen Katılıyorum. 4: Katılıyorum. 3:Kısmen Katılıyorum. 2:Katılmıyorum. 1:Kesinlikle Katılmıyorum)

Madde		1	2	3	4	5	$\bar{x}$	Sonuç
1.İnternette, İngilizce haber sayfalarını takip ederim.	f	73	94	84	28	28	2.49	KM
	%	23.8	30.6	27.4	9.1	9.1		
2.İnternette, İngilizce e-book okurum.	f	95	103	63	22	24	2.27	KM
	%	30.9	33.6	20.5	7.2	7.8		
3.İnternette, İngilizce gazete okumaktan hoşlanırım.	f	81	100	85	17	24	2.35	KM
	%	26.4	32.6	27.7	5.5	7.8		
4.İnternette, arama motorlarını İngilizce olarak kullanırım.	f	88	98	77	21	23	2.32	KM
	%	28.7	31.9	25.1	6.8	7.5		
5.Günlük hayatımı kolaylaştıracak bilgilere, internette İngilizce olarak ulaşırım.	f	65	87	85	26	44	2.66	KK
	%	21.2	28.3	27.7	8.5	14.3		
6.Sosyal paylaşım sitelerini İngilizce olarak kullanırım.	f	77	109	81	22	18	2.33	KM
	%	25.1	35.5	26.4	7.2	5.9		
7.Sosyal paylaşım sitelerinde, İngilizce ileti paylaşımında bulunmaktan hoşlanırım.	f	49	81	92	49	36	2.81	KK
	%	16	26.4	30	16	11.7		
8.İnternette İngilizce radyo dinlemek hoşuma gider.	f	75	85	78	37	32	2.56	KM
	%	24.4	27.7	25.4	12.1	10.4		

* Olumsuz madde

(TK: Tamamen Katılıyorum, K: Katılıyorum, KK.: Kısmen Katılıyorum, KM: Katılmıyorum, HK: Hiç Katılmıyorum)

Ölçeğin birinci faktörünü oluşturan “ilgi” boyutunda yer alan ifadelere göre, üniversite öğrencileri, internette İngilizce kullanmaya ilgi göstermiyorlar çünkü bu faktörde yer alan maddelerin çoğunun ortalamasının sonucu “katılmıyorum” olarak belirlenmiştir. Örneğin, öğrencilerin % 64,5’i “internette İngilizce e-book okurum” ifadesine katılmadıklarını belirtmişlerdir. Boyut ortalaması ise, 2,47’dir, buna göre, öğrencilerin internette İngilizce kullanmaya yönelik ilgilerinin olmadığını söylemek mümkündür.

Tablo 5. Faydaya (Faktör 2) Yönelik Tutum Ölçeğindeki Maddelerin Frekans, Yüzde ve Madde Ortalamaları

(5: Tamamen Katılıyorum. 4: Katılıyorum. 3:Kısmen Katılıyorum. 2:Katılmıyorum. 1:Kesinlikle Katılmıyorum)

Madde		1	2	3	4	5	$\bar{x}$	Sonuç
9.İnternette, İngilizce kullanmak, farklı kültürleri, insanları ve yaşamları tanımamda bana yardımcı olur.	f	15	28	79	69	116	3.79	K
	%	4.9	9.1	25.7	22.5	37.8		
10.İnternette, İngilizce kullanmak kendime güveni arttırıyor.	f	20	41	98	64	84	3.49	K
	%	6.5	13.4	31.9	20.8	27.4		
11.İngilizce bilmek, dünyada neler olup bittiğini internette öğrenmemde bana katkı sağlar.	f	15	29	63	67	133	3.89	K
	%	4.9	9.4	20.5	21.8	43.3		
12.İnternette, İngilizce kullanmak, dili, kültürü ne olursa olsun her insanla paylaşımında bulunabilme şansı verir.	f	12	12	67	71	145	4.05	K
	%	3.9	3.9	21.8	23.1	47.2		
13.İngilizce bilmek, internette bilgiye kolay ulaşılmasını sağlar.	f	20	18	64	67	138	3.92	K
	%	6.5	5.9	20.8	21.8	45		

(TK:Tamamen Katılıyorum, K:Katılıyorum, KK.:Kısmen Katılıyorum, KM:Katılmıyorum, HK:Hiç Katılmıyorum)

Ölçekte ikinci faktörü oluşturan “fayda” boyutunda yer alan maddelerle, internette İngilizce kullanmanın yararları ile ilgilidir, bu maddelerin ortalamaları incelendiğinde, öğrencilerin cevaplarının ortalaması “katılıyorum” aralığına karşılık gelmiştir. Buna göre, öğrenciler, internette İngilizce kullanmanın faydalı olduğunu düşünmektedirler. Boyut ortalaması ise 3.82’dir, buna göre öğrenciler internette İngilizce kullanmanın faydalı olduğuna katılmaktadırlar.

Tablo 6. Sosyalleşmeye (Faktör 3) Yönelik Tutum Ölçeğindeki Maddelerin Frekans, Yüzde ve Madde Ortalamaları

(5: Tamamen Katılıyorum. 4: Katılıyorum. 3:Kısmen Katılıyorum. 2:Katılmıyorum. 1:Kesinlikle Katılmıyorum)

Madde		1	2	3	4	5	$\bar{x}$	Sonuç
14.Ana dili İngilizce olan biriyle internette İngilizce konuşmaktan korkarım.*	f	27	41	73	81	85	3.50	K
	%	8.8	13.4	23.8	26.4	27.7		
15.İnternette, yabancılarla İngilizce konuşamam çünkü o kadar İngilizce bilmiyorum.*	f	50	41	91	69	56	3.13	KK
	%	16.3	13.4	29.6	22.5	18.2		
16.Şuana kadar internette kimseyle İngilizce yazışmadım.*	f	65	36	38	42	126	3.41	K
	%	21.2	11.7	12.4	13.7	41		

*Olumsuz madde

(TK:Tamamen Katılıyorum, K:Katılıyorum, KK.:Kısmen Katılıyorum, KM:Katılmıyorum, HK:Hiç Katılmıyorum)

Ölçeğin üçüncü faktörünü oluşturan “sosyalleşme” boyutuna yönelik ifadeler ortalamalar bakımından incelendiğinde; öğrencilerin cevaplarının ortalaması “katılıyorum ve kısmen katılıyorum” aralığındadır. Yani, öğrenciler, sosyalleşmek için internette İngilizce kullanmama eğilimindedirler. Örneğin, öğrencilerin %54’ü, şuana kadar internette kimseyle İngilizce yazışmadığını belirtmiştir. Boyut ortalaması ise 3.34’tür, buna göre, öğrenciler, sosyalleşmek için internette İngilizce kullanımına kısmen katılmaktadırlar.

Tablo 7. Eğlenceye (Faktör 4) Yönelik Tutum Ölçeğindeki Maddelerin Frekans, Yüzde ve Madde Ortalamaları

(5: Tamamen Katılıyorum. 4: Katılıyorum. 3:Kısmen Katılıyorum. 2:Katılmıyorum. 1:Kesinlikle Katılmıyorum)

Madde		1	2	3	4	5	$\bar{x}$	Sonuç
17.İnternette, İngilizce şarkıların sözlerini okumak hoşuma gider.	f	27	34	58	72	116	3.70	K
	%	8.8	11.1	18.9	23.5	37.8		
18.İnternette, İngilizce şarkı dinlemekten hoşlanırım.	f	25	19	50	76	137	3.91	K
	%	8.1	6.2	16.3	24.8	44.6		
19.İnternette, İngilizce film ve/veya dizi seyretmekten hoşlanırım.	f	28	35	67	55	122	3.67	K
	%	9.1	11.4	21.8	17.9	39.7		

(TK:Tamamen Katılıyorum, K:Katılıyorum, KK.:Kısmen Katılıyorum, KM:Katılmıyorum, HK:Hiç Katılmıyorum)

Ölçeğin dördüncü faktörünü oluşturan “eğlence” boyutuna yönelik ifadeler ortalamalar bakımından incelendiğinde; öğrencilerin cevaplarının ortalaması “katılıyorum” aralığındadır. Yani, öğrenciler, eğlence için internette İngilizce kullanmama eğilimindedirler. Örneğin, öğrencilerin % 67’si, İnternette, İngilizce şarkı dinlemekten hoşlandıklarını belirtmişlerdir. Boyut ortalaması ise 3.76’dır, buna göre, öğrenciler, internette İngilizceyi eğlence amaçlı kullandıklarını belirtmişlerdir.

İnternette öğrencilerin İngilizce kullanımına yönelik tutumlarında cinsiyet açısından (ilgi, fayda, eğlence ve sosyalleşme alt boyutlarına göre) anlamlı bir fark var mıdır?

Tablo 8’de ölçeğin alt boyutlarından elde edilen toplam puanlar arasında cinsiyet açısından anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek için yapılan t-testine ait sonuçlar verilmiştir. Tablo 5 incelendiğinde, puan ortalaması açısından kız öğrencilerin “ilgi” boyutunda puan ortalaması 34.47 iken erkek öğrencilerin puan ortalaması 39.77 olarak hesaplanmıştır. “Fayda” boyutunda kız öğrencilerin puan ortalaması 74.57 iken erkek öğrencilerin puan ortalaması 66.50 bulunmuştur. “Sosyalleşme” boyutunda kız öğrencilerin puan ortalaması 52.18 iken erkek öğrencilerin puan ortalaması 66.37 olarak hesaplanmıştır. “Eğlence boyutunda ise kız öğrencilerin puan ortalaması 72.40 iken erkek öğrencilerin puan ortalaması 65.38 bulunmuştur. 1. ve 3. boyutlarda, erkek öğrencilerin puan ortalamaları yüksek iken 2. ve 4. boyutlarda kız öğrencilerin puan ortalamaları yüksek çıkmıştır.

Tablo 8. Cinsiyet için Yapılan t-testi Sonuçları

Ölçek Boyutları	Cinsiyet	N	$\bar{x}$	S. S.	T	p
İlgi (Faktör 1)	Kız	164	34.47	18.60	-2.29	.023*
	Erkek	143	39.77	21.94		
Fayda (Faktör 2)	Kız	164	74.57	19.17	3.17	.002*
	Erkek	143	66.50	24.60		
Sosyalleşme(Faktör 3)	Kız	164	52.18	27.47	-4.51	.000*
	Erkek	143	66.37	27.41		
Eğlence (Faktör 4)	Kız	164	72.40	26.03	2.28	.023*
	Erkek	143	65.38	27.89		

* p < 0.05

Puan ortalamaları arasında kız ve erkek öğrencilerin tutumları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını belirlemek amacıyla t-testi uygulanmıştır. Yapılan istatistiksel analizler sonucunda cinsiyet açısından öğrencilerin internette İngilizce kullanımına yönelik tutumlarında ilgi, fayda, sosyalleşme ve eğlence boyutlarında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0.05$). “İlgi” boyutunda, erkek öğrencilerin tutumları kız öğrencilerin tutumlarına göre daha olumludur. “Fayda” boyutunda, kız öğrencilerin tutumları, erkek öğrencilerin tutumlarına göre daha olumludur. “Sosyalleşme” boyutunda, erkek öğrencilerin tutumları kız öğrencilerin tutumlarına göre daha yüksektir. “Eğlence” boyutunda ise kız öğrencilerin tutumları erkek öğrencilerin tutumlarına göre daha yüksektir.

İnternette öğrencilerin İngilizce kullanımına yönelik tutumlarında hazırlık okuyup okumama açısından (ilgi, fayda, eğlence ve sosyalleşme alt boyutlarına göre) anlamlı bir fark var mıdır?

Tablo 9’da ölçeğin alt boyutlarından elde edilen toplam puanlar arasında hazırlık okuyup okumama açısından anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek için yapılan t-testine ait sonuçlar verilmiştir.

Tablo 9. Öğrencilerin Hazırlık Okuyup Okumama Durumlarına Göre Yapılan t-testi Sonuçları

Ölçek Boyutları	Hazırlık	N	$\bar{x}$	SS.	T	p
İlgi (Faktör 1)	Evet	131	39.74	21.51	2.09	.037*
	Hayır	176	34.85	19.26		
Fayda (Faktör 2)	Evet	131	68.39	22.31	-1.65	.100
	Hayır	176	72.61	22.01		
Sosyalleşme (Faktör 3)	Evet	131	60.05	27.53	0.67	.503
	Hayır	176	57.85	28.90		
Eğlence(Faktör 4)	Evet	131	71.31	26.35	1.21	.226
	Hayır	176	67.51	27.60		

* $p < 0.05$

Ölçeğin uygulandığı öğrencilerin hazırlık okuyup okumama durumlarına göre verilen cevapların anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini tespit edebilmek için yapılan t-testinde, elde edilen toplam puanlar arasında hazırlık okuyup okumama açısından sadece ilgi boyutunda anlamlı bir fark bulunmuştur ($p < 0.05$). İngilizce hazırlık okuyan öğrencilerin “ilgi” boyutundaki tutumları, İngilizce hazırlık okumayan öğrencilerin tutumlarından daha yüksektir. Diğer alt boyutlarda, tutum puanları arasında öğrencilerin hazırlık okuyup okumama durumlarına göre anlamlı bir fark bulunmamıştır.

İnternette öğrencilerin İngilizce kullanımına yönelik tutumlarında yaş açısından (ilgi, fayda, eğlence ve sosyalleşme alt boyutlarına göre) anlamlı bir fark var mıdır?

Tablo 10’da ölçeğin alt boyutlarından elde edilen toplam puanlar arasında yaş açısından anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek için yapılan tek faktörlü varyans analizine ait sonuçlar verilmiştir. Levene istatistiği sonucuna göre varyanslar homojendir (p değerleri, ilgi: .720, fayda: .079, sosyalleşme: .709 ve eğlence: .552 ($p > 0.05$)).

Tablo 10. Yaş İçin Yapılan Tek Faktörlü Varyans Analizi Sonuçları

Ölçek Boyutları	Yaş	N	Standart Sapma	$\bar{x}$	F	p
İlgi	18-20	168	20.86	36.56	.065	.978
	21-23	111	19.49	37.52		
	24-26	25	22.32	37.12		
	27 ve üstü	3	13.62	34.37		
Fayda	18-20	168	22.97	69.58	1.342	.261
	21-23	111	20.16	73.82		
	24-26	25	25.73	67.00		
	27 ve üstü	3	5.00	60.00		
Sosyalleşme	18-20	168	27.91	57.93	1.294	.277
	21-23	111	29.03	57.88		
	24-26	25	26.97	69.33		
	27 ve üstü	3	29.26	52.77		
Eğlence	18-20	168	27.59	69.69	.690	.559
	21-23	111	27.00	69.14		
	24-26	25	25.42	68.00		
	27 ve üstü	3	12.72	47.22		

* $p < 0.05$

Ölçekteki maddelere verilen cevaplardan elde edilen verilerin ortalamalarının yaş açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek amacıyla yapılan tek faktörlü varyans analizinde öğrencilerin internette İngilizce kullanımına yönelik tutumlarının öğrencilerin yaşlarına göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

İnternette öğrencilerin İngilizce kullanımına yönelik tutumlarında fakülteleri açısından (ilgi, fayda, eğlence ve sosyalleşme alt boyutlarına göre) anlamlı bir fark var mıdır?

Tablo 11’de ölçeğin alt boyutlarından elde edilen toplam puanlar arasında öğrencilerin öğrenim gördükleri fakülteler açısından anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek için yapılan tek faktörlü varyans analizine ait sonuçlar verilmiştir. Levene istatistiği sonucuna göre varyanslar homojendir (p değerleri, ilgi: .395, fayda: .079, sosyalleşme: .144 ve eğlence: .781 ($p > 0.05$)).

Tablo 11. Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Fakülteleri İçin Yapılan Tek Faktörlü Varyans Analizi Sonuçları

Ölçek Boyutları	Fakülte	N	Standart Sapma	$\bar{x}$	F	p	Farkın Kaynağı
İlgi	1.İİBF	114	21.09	41.11	3.38	.018*	1-2
	2.Bolvadin	55	17.83	31.93			1-4
	3.Mühendislik	114	20.97	36.32			
	4.Şuhut MYO	24	15.58	31.51			
Fayda	1.İİBF	114	22.81	68.99	1.59	.190	
	2.Bolvadin	55	19.78	76.18			
	3.Mühendislik	114	23.35	69.47			
	4.Şuhut MYO	24	17.35	73.54			
Sosyalleşme	1.İİBF	114	26.19	60.08	1.53	.205	
	2.Bolvadin	55	27.51	55.30			
	3.Mühendislik	114	29.90	61.18			
	4.Şuhut MYO	24	30.88	49.30			
Eğlence	1.İİBF	114	26.55	71.56	.87	.457	
	2.Bolvadin	55	28.01	68.18			
	3.Mühendislik	114	27.58	68.64			
	4.Şuhut MYO	24	25.29	62.15			

* $p < 0.05$

Ölçeğin alt boyutlarındaki maddelere verilen cevaplardan elde edilen verilerin ortalamalarının fakülte açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek amacıyla yapılan Tek Faktörlü Varyans Analizinde yalnızca ilgi boyutunda öğrencilerin öğrenim gördükleri fakültelere göre anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0.05$). Varyansların eşit olması sebebiyle LSD Testi kullanılmıştır (Kayrı, 2009). Bu testin sonucuna göre “ilgi” boyutu açısından İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinde (İİBF) öğrenim gören öğrencilerin tutumları, Bolvadin Uygulamalı Bilimler Yüksek Okulu’nda ve Şuhut Meslek Yüksek Okulu’nda öğrenim gören öğrencilerin tutumlarından daha yüksek olduğu için farklıdır.

İnternette öğrencilerin İngilizce kullanımına yönelik tutumlarında İngilizce öğrenme yılı açısından (ilgi, fayda ve sosyalleşme alt boyutlarına göre) anlamlı bir fark var mıdır?

Tablo 12’de ölçeğin “ilgi, fayda ve sosyalleşme” alt boyutlarından elde edilen toplam puanlar arasında öğrencilerin kaç yıldır İngilizce öğrendikleri açısından anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek için yapılan tek faktörlü varyans analizine ait sonuçlar verilmiştir. Levene istatistiği sonucuna göre varyanslar homojendir (p değerleri, ilgi: .637, fayda: .451 ve sosyalleşme: .260 ($p > 0.05$)).

Tablo 12. Öğrencilerin İngilizce Öğrenme Yılı İçin Yapılan Tek Faktörlü Varyans Analizi Sonuçları (İlgi, Fayda ve Sosyalleşme Alt Boyutları için)

Ölçek Boyutları	Yıl	N	Standart Sapma	$\bar{x}$	F	p	Farkın Kaynağı
İlgi	1-3 yıl	45	20.19	32.84	1.13	.334	
	4-6 yıl	54	22.58	36.51			
	7-10 yıl	137	19.13	36.88			
	10 yıldan fazla	71	20.94	39.96			
Fayda	1-3 yıl	45	24.35	68.33	1.37	.252	
	4-6 yıl	54	23.51	66.66			
	7-10 yıl	137	19.99	71.60			
	10 yıldan fazla	71	23.62	74.01			
Sosyalleşme	1-3 yıl	45	28.47	56.48	4.11	.007*	A ile D
	4-6 yıl	54	30.12	50.77			B ile D
	7-10 yıl	137	28.24	58.02			C ile D
	10 yıldan fazla	71	24.85	67.84			

* $p < 0.05$

A: 1-3 yıl, B: 4-6 yıl, C:7-10 yıl ve D: 10 yıldan fazla

Öğrencilerin kaç yıldır İngilizce öğrendikleri açısından ölçeğin ilgi ve fayda boyutlarına göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p > 0.05$). Ancak, “sosyalleşme” alt boyutuna göre, bu alt boyuttan elde edilen toplam puanlar arasında öğrencilerin kaç yıldır İngilizce öğrendikleri açısından anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0.05$). Bu farklılığın kaynağını belirlemek için yapılan LSD Testi sonucuna göre “sosyalleşme” boyutu açısından 10 yıldan uzun süredir İngilizce öğrenen öğrencilerin internette

İngilizce kullanımına yönelik tutumlarının 1 ile 3 yıl, 4 ile 6 yıl ve 7 ile 10 yıldan beri İngilizce öğrenen öğrencilerin tutumlarından daha olumlu olduğu görülmüştür. Varyansların eşit olması ve örneklemin eşit olmaması sebebiyle LSD Testi kullanılmıştır (Kayrı, 2009).

İnternette öğrencilerin İngilizce kullanımına yönelik tutumlarında İngilizce öğrenme yılı açısından (eğlence alt boyutuna göre) anlamlı bir fark var mıdır?

Tablo 13'te ölçeğin "eğlence" alt boyutundan elde edilen toplam puanlar arasında öğrencilerin kaç yıldır İngilizce öğrendikleri açısından anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek için yapılan (veriler parametrik test şartlarını sağlamadığı için) Kruskal Wallis Testine ait sonuçlar verilmiştir. Levene istatistiği sonucuna göre varyanslar, eğlence boyutunda homojen değildir (p değeri, .001 ($p < 0.05$)).

Tablo 13. Öğrencilerin İngilizce Öğrenme Yılı İçin Yapılan Kruskal Wallis Testi Sonuçları (Eğlence Alt Boyutu için)

Ölçek Boyutları	Yıl	N	Sıra Ort.	X ²	Sd	p
Eğlence	1-3 yıl	45	153.32	5.18	3	.159
	4-6 yıl	54	140.30			
	7-10 yıl	137	149.49			
	10 yıldan fazla	71	173.55			

* $p < 0.05$

Öğrencilerin kaç yıldır İngilizce öğrendikleri açısından ölçeğin "eğlence" alt boyutuna göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p > 0.05$).

İnternette öğrencilerin İngilizce kullanımına yönelik tutumlarında internet kullanma yılı açısından (ilgi, fayda ve sosyalleşme alt boyutlarına göre) anlamlı bir fark var mıdır?

Tablo 14'te ölçeğin alt boyutlarından elde edilen toplam puanlar arasında öğrencilerin kaç yıldır internet kullandıkları açısından anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek için yapılan tek faktörlü varyans analizine ait sonuçlar verilmiştir. Levene istatistiği sonucuna göre varyanslar homojendir (p değerleri, ilgi: .235, fayda: .762 ve sosyalleşme: .405 ($p > 0.05$)).

Tablo 14. Öğrencilerin İnternet Kullanma Yılı İçin Yapılan Tek Faktörlü Varyans Analizi Sonuçları (İlgi, Fayda ve Sosyalleşme Alt Boyutları için)

Ölçek Boyutları	Yıl	N	Standart Sapma	$\bar{x}$	F	p	Farkın Kaynağı
İlgi	1-3 yıl	41	19.41	33.76	2.03	.109	
	4-6 yıl	127	18.90	35.35			
	7-10 yıl	99	20.64	37.62			
	10 yıldan fazla	40	24.03	43.51			
Fayda	1-3 yıl	41	25.12	64.14	2.19	.088	
	4-6 yıl	127	21.66	72.00			
	7-10 yıl	99	21.11	69.89			
	10 yıldan fazla	40	22.37	76.12			
Sosyalleşme	1-3 yıl	41	29.14	51.21	4.61	.004*	A ile D
	4-6 yıl	127	29.33	56.29			B ile D
	7-10 yıl	99	26.22	59.59			C ile D
	10 yıldan fazla	40	25.12	72.50			

* $p < 0.05$

A: 1-3 yıl, B: 4-6 yıl, C:7-10 yıl ve D: 10 yıldan fazla

Öğrencilerin, kaç yıldır internet kullandıkları açısından “ilgi” ve “fayda” boyutlarına göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p > 0.05$) ancak “sosyalleşme” boyutuna göre öğrencilerin kaç yıldır İnternet kullandıkları açısından anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0.05$). Bu farklılığın kaynağını belirlemek için yapılan LSD Testi sonucuna göre sosyalleşme faktörü açısından, 10 yıldan uzun süredir internet kullanan öğrencilerin internette İngilizce kullanımına yönelik tutumlarının, 1 ile 3 yıl, 4 ile 6 yıl ve 7-10 yıldan beri İnternet kullanan öğrencilerin tutumlarından farklıdır, yani

daha olumludur. Varyansların eşit olması ve örneklemin eşit olmaması sebebiyle LSD Testi kullanılmıştır (Kayri, 2009).

İnternette öğrencilerin İngilizce kullanımına yönelik tutumlarında internet kullanma yılı açısından (eğlence alt boyutuna göre) anlamlı bir fark var mıdır?

Tablo 15’te ölçeğin eğlence alt boyutundan elde edilen toplam puanlar arasında öğrencilerin kaç yıldır internet kullandıkları açısından anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek için yapılan Kruskal Wallis Testine ait sonuçlar verilmiştir. Levene istatistiği sonucuna göre varyanslar, eğlence boyutunda homojen değildir (p değeri, .015 ($p < 0.05$)) bu yüzden, analiz için Kruskal Wallis Testi seçilmiştir.

Tablo 15. Öğrencilerin İnternet Kullanma Yılı İçin Yapılan Kruskal Wallis Testi Sonuçları (Eğlence Alt Boyutu için)

Ölçek Boyutları	Yıl	N	Sıra Ort.	X ²	Sd	p
Eğlence	1-3 yıl	41	141.68	2.80	3	.422
	4-6 yıl	127	161.50			
	7-10 yıl	99	146.30			
	10 yıldan fazla	41	161.88			

* $p < 0.05$

Öğrencilerin, kaç yıldır İnternet kullandıkları açısından “eğlence” boyutuna göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p > 0.05$).

İnternette öğrencilerin İngilizce kullanımına yönelik tutumlarında dizüstü bilgisayarlarının olup olmadığı açısından (ilgi, fayda, eğlence ve sosyalleşme alt boyutlarına göre) anlamlı bir fark var mıdır?

Tablo 16’da ölçeğin alt boyutlarından elde edilen toplam puanlar arasında öğrencilerin dizüstü bilgisayarlarının olup olmadığı açısından anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek için yapılan t-testine ait sonuçlar verilmiştir.

Tablo 16. Öğrencilerin Dizüstü Bilgisayarlarının Olup Olmadığı Durumuna Göre Yapılan t-testi Sonuçları

Ölçek Boyutları	Dizüstü Bilgisayar	N	$\bar{x}$	S.S.	T	p
İlgi	Evet	245	37.29	20.91	.60	.544*
	Hayır	62	35.53	18.10		
Fayda	Evet	245	72.28	21.36	2.32	.021**
	Hayır	62	65.00	24.56		
Sosyalleşme	Evet	245	59.82	28.26	1.27	.203*
	Hayır	62	54.70	28.33		
Eğlence	Evet	245	70.34	26.69	1.55	.122*
	Hayır	62	64.38	28.35		

* $p < 0.05$

Puan ortalamaları arasında öğrencilerin dizüstü bilgisayarlarının olup olmadığı açısından anlamlı bir ilişki olup olmadığını belirlemek amacıyla t-testi uygulanmıştır. Yapılan istatistiksel analizler sonucunda dizüstü bilgisayara sahip olma açısından öğrencilerin internette İngilizcenin kullanımına yönelik tutumlarında “fayda” boyutunda anlamlı bir farklılık vardır ($p < 0.05$). Diğer bir deyişle, “fayda” boyutunda, dizüstü bilgisayarı olan öğrencilerin internette İngilizcenin kullanımına yönelik tutumları, dizüstü bilgisayarı olmayan öğrencilerin tutumlarından daha olumludur. Diğer boyutlarda, dizüstü bilgisayara sahip olma açısından öğrencilerin internette İngilizcenin kullanımına yönelik tutumlarında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

İnternette öğrencilerin İngilizce kullanımına yönelik tutumlarında yurtdışı deneyimi açısından (ilgi, fayda, eğlence ve sosyalleşme alt boyutlarına göre) anlamlı bir fark var mıdır?

Tablo 17’de ölçeğin alt boyutlarından elde edilen toplam puanlar arasında öğrencilerin yurtdışı deneyimi açısından anlamlı bir farklılığın olup olmadığını belirlemek için yapılan tek faktörlü varyans analizine ait sonuçlar verilmiştir. Levene istatistiği sonucuna göre varyanslar homojendir (p değerleri, ilgi: .102, fayda: .382, sosyalleşme: .923 ve eğlence: .423 ($p > 0.05$)).

Tablo 17. Öğrencilerin Yurtdışı Deneyimi İçin Yapılan Tek Faktörlü Varyans Analizi Sonuçları

Ölçek Boyutları	Yıl	N	Standart Sapma	$\bar{x}$	F	p	Farkın Kaynağı
İlgi	A.0-1 ay	18	14.32	46.18	3.45	.017**	A ile D
	B.1 ay-1 yıl	13	25.37	48.31			B ile D
	C.1 yıldan fazla	6	28.48	45.83			
	D.Yurtdışı deneyimi yok	270	19.98	35.57			
Fayda	A.0-1 ay	18	27.67	65.27	0.50	.682*	
	B.1 ay-1 yıl	13	16.47	73.84			
	C.1 yıldan fazla	6	20.83	74.16			
	D.Yurtdışı deneyimi yok	270	22.12	70.96			
Sosyalleşme	A.0-1 ay	18	27.11	69.44	1.87	.135*	
	B.1 ay-1 yıl	13	29.14	64.10			
	C.1 yıldan fazla	6	30.73	75.00			
	D.Yurtdışı deneyimi yok	270	28.15	57.46			
Eğlence	A.0-1 ay	18	21.19	83.33	3.03	.029**	A ile B, A ile D
	B.1 ay-1 yıl	13	24.67	62.17			
	C.1 yıldan fazla	6	19.54	87.50			
	D.Yurtdışı deneyimi yok	270	27.35	68.11			

* p < 0.05

Öğrencilerin, yurtdışı deneyimi açısından “fayda” ve “sosyalleşme” boyutlarına göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p > 0.05$) ancak “ilgi” ve “eğlence” boyutuna göre öğrencilerin yurtdışında bulunmaları açısından anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0.05$). Bu farklılığın kaynağını belirlemek için yapılan LSD Testi sonucuna göre ilgi faktörü açısından, yurtdışına hiç çıkmamış öğrencilerin internette İngilizce kullanımına yönelik tutumlarının, 1 ay ya da 1 aydan daha az sürede ve 1 ay ile 1 yıl arasında yurtdışında bulunan öğrencilerin tutumlarından farklıdır. Yani, 1 ay ya da 1 aydan daha az sürede ve 1 ay ile 1 yıl arasında yurtdışında bulunan öğrencilerin tutumları, yurtdışına hiç çıkmamış öğrencilerin tutumlarından daha olumludur. Eğlence faktörü açısından, 1 ay ya da 1 aydan daha az sürede yurtdışında bulunan öğrencilerin internette İngilizce kullanımına yönelik tutumlarının, yurtdışında bulunma süreleri 1 ay - 1 yıl arasında olan ve yurtdışına hiç çıkmamış öğrencilerin tutumlarından farklıdır. Yani 1 ay ya da 1 aydan daha az sürede yurtdışında bulunan öğrencilerin tutumları daha olumludur. Varyansların eşit olması ve örneklemin eşit olmaması sebebiyle LSD Testi kullanılmıştır (Kayri, 2009).

Sonuç ve Tartışma

Yapılan bu çalışmaya göre, internette üniversite öğrencilerinin İngilizce kullanımına yönelik tutumları “ilgi” boyutuna göre çoğunlukla olumsuzdur. Çoğu öğrenci, internette İngilizce kullanmakla ilgilenmemektedir. Bunun yanında, öğrencilerin büyük bir kısmı, internette İngilizce kullanmanın faydalarını kabul etmektedir, çünkü öğrencilerin % 66’sı, “İngilizce bilmek, internetten bilgiye kolay ulaşılmasını sağlar” ifadesine katılmaktadır. “Sosyalleşme” boyutu incelendiğinde, çalışmaya katılan öğrencilerin internette İngilizceyi sosyalleşmek için kullanmadıkları sonucu çıkarılıyor çünkü öğrencilerin % 40’ı “İnternette, yabancılarla İngilizce konuşmam çünkü o kadar İngilizce bilmiyorum” maddesine katıldıklarını ve % 30’unun bu maddeye kısmen katıldıkları sonucuna varılır. Jafar’ın (2008) çalışmasına göre, öğrencilerin birçoğu iletişim kurmak için İngilizce kullanmamaktadır, çalışmaya katılan 614 öğrencinin %34.2’si internette sosyalleşmek için İngilizce kullanmaktadır.

“Eğlence” boyutu değerlendirildiğinde, öğrencilerin çoğu, internette İngilizceyi eğlence için (şarkı dinlemek, film seyretmek gibi) kullanmaktadırlar. Dursun’un (2004) üniversite öğrencilerinin interneti kullanma amaçlarını araştırdığı çalışmasında, öğrenciler interneti günlük işlerde en çok elektronik posta göndermek ve haber okumak-medya izlemek amacıyla kullanmaktadır. Eğitim ile ilgili olarak, en çok araştırma ve ödev yapmak; en az ise uzaktan eğitime devam etmek amacıyla kullanmaktadırlar. Ancak, yapılan bu çalışmaya göre, öğrenciler, internette

sosyalleşmek için İngilizce kullanmaktan kaçınılmaktadırlar çünkü İngilizce bilgilerine güvenmemektedirler.

Bu çalışmaya göre, kız ve erkek öğrencilerin ilgi, faydalar, sosyalleşme ve eğlence boyutları düşünüldüğünde internette İngilizce kullanmalarına yönelik tutumları, birbirinden farklıdır. Jafar'ın (2008) çalışmasına göre, İngilizce iletişim kurma boyutu ele alındığında, öğrencilerin tutumları cinsiyet ve eğitim seviyelerine göre farklılık göstermemektedir.

Hazırlık okuyan öğrenciler ve hazırlık okumayan öğrencilerin internette İngilizce kullanmalarına yönelik ilgileri birbirinden farklıdır. Öğrencilerin yaşları, onların internette İngilizcenin kullanımına yönelik tutumlarında herhangi bir etki oluşturmamıştır. Öğrencilerin, internette İngilizce kullanımına olan ilgileri, öğrenim gördükleri fakültelere göre farklılık göstermektedir. Bunun sebebi, de öğrencilerin hazırlık eğitimi alıp almaması olabilir.

Aydın'ın (2007) İngilizce öğrenenlerin öğrenme ortamı olarak interneti kullanma alışkanlıklarını incelediği çalışmasında, internet; iletişim, dinleme, konuşma, okuma, yazma becerileri ile sözcük ve dil bilgilerini geliştirmek için kullanılmaktadır. E-posta gönderme ve alma, forumlar aracılığı ile haberleşme, yazılı, sesli ve görüntülü sohbetin iletişim becerilerinin gelişmesine katkıda bulunduğu; radyo ve müzik dinleme, sesli ve görüntülü sohbet, dizi ya da film izlemenin dinleme becerilerinin gelişmesine katkı sağladığı bulunmuştur. E-posta yazmanın ise yazma becerilerini geliştirdiği; forum yazıları ile gazete ve dergi okumanın okuma becerilerini geliştirdiği görülmektedir. Kız öğrencilerin erkeklere göre interneti daha fazla kullandıkları görülmektedir. Bunların yanı sıra, bilgisayar, internet bağlantısı ve eğitimine sahip olan öğrenciler, olmayanlara göre, bilgi ve becerilerini geliştirmek için interneti daha sık kullanmaktadırlar. Bu çalışmada ise, erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre internette İngilizce kullanmaya daha fazla ilgili oldukları ve kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre internette İngilizce kullanımının daha faydalı olduğunu düşündükleri ortaya çıkmıştır.

Kurulgan ve Argan'ın (2007) yaptığı çalışmada, internet, öğrenciler tarafından büyük bir oranda araştırma amaçlı ve haberleşme (e-posta) amaçlı kullanılmaktadır. İnternet kullanım amaçlarından yazılım yükleme, tartışma, bilgi ve eğlence cinsiyet bakımından farklı olarak değerlendirilmektedir. Bu çalışmada ise, erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre sosyalleşmek için internette İngilizceyi daha fazla kullandıkları ve kız öğrencilerin ise erkek öğrencilere göre eğlenmek için internette İngilizce daha fazla kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır.

10 yıldan uzun süredir İngilizce öğrenen ve interneti kullanan öğrencilerin sosyalleşme açısından internette İngilizce kullanmaya yönelik tutumları daha olumludur.

Dizüstü bilgisayara sahip olma durumu, öğrencilerin internette İngilizce kullanımına yönelik tutumlarını olumlu yönde etkilemiştir. Yurtdışına hiç çıkmamış olan öğrencilerin internette İngilizce kullanımına olan ilgileri, 1 ay ya da 1 aydan daha az sürede ve 1 ay ile 1 yıl arasında yurtdışında bulunan öğrencilerin ilgilerinden daha azdır. Köse, Gencer, Gezer'in (2007), meslek yüksekokulu öğrencilerinin bilgisayar ve internet kullanımına yönelik tutumlarını inceleyen çalışmalarında, öğrencilerin bilgisayar ve internet kullanımına yönelik olumlu tutum geliştirdiği belirlenmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin %55'inin bir bilgisayara sahip olmadığı ortaya çıkmıştır. Bu öğrencilerin bilgisayarı olan öğrencilere göre tutumlarının olumsuz olduğu ve istatistiksel olarak da aralarında anlamlı bir farklılık bulunduğu tespit edilmiştir. Bilgisayarı olan öğrencilerin %37'sinin internete sahip olmadığı görülmektedir. İnternet erişimi olmayan öğrencilerin bilgisayar tutumları interneti olan öğrencilere göre daha düşük olduğu bulunmuştur. İnternete sahip öğrencilerin %88'inin internetin avantajları yanında dezavantajlarının olduğuna inandığı, %37'sinin internetin toplum yapısını bozduğu görüşünde olduğu ve %87'si de internetsiz bir yaşam düşünemediği belirlenmiştir. Araştırmanın yürütüldüğü Buldan MYO öğrencilerinden erkeklerin bilgisayar ve internet kullanımına yönelik tutumlarının kızlara göre olumlu olduğu tespit edilmiştir. Bu çalışmaya katılan öğrencilerin ise yaklaşık %80'inin dizüstü bilgisayarının olduğu ortaya çıkmıştır.

Kaynakça

Ajzen, Icek. (2005), Attitudes, personality and behaviour. Berkshire, GBR: McGraw-Hill Professional Publishing.

Akbiyik, Cenk; Karadüz, Adnan, ve Seferoğlu, S. Sadi. (2013), "Öğrencilerin internet ortamında kullandıkları yazılı sohbet dili üzerine bir araştırma", Bilig, Sayı.64, ss. 1-22.

Aydın, Selami. (2007), "İngilizce öğrenenlerin öğrenme ortamı olarak internet kullanma alışkanlıkları üzerine bir analiz", Türkiye'de Yabancı Dil Eğitimi Ulusal Kongresi, ss. 17-177.

Barab, Sasha; Thomas, Michael, Dodge, Tyler, Carteaux, Robert. ve Tuzun, Hakan. (2005), "Making learning fun: Quest Atlantis, a game without guns. Educational Technology Research and Development", no: 53 (1), pp. 86-107.

Büyüköztürk, Şener, Kiliç Çakmak, Ebru; Akgün, Özcan Erkan; Karadeniz, Şirin ve Demirel Funda (2012), *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*, (12. Baskı) Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

Büyüköztürk, Şener. (2012), *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

Corbetta, Piergiorgio. (2003), *Social research, theory, methods and techniques*. London: SAGE Publications Ltd.

Demirbilek, Muhammet. ve Yücel Zeliha. (2011), “İngilizce öğretmenlerinin bilgisayarın yabancı dil öğretim ve öğreniminde kullanımı hakkındaki görüşleri”, *Uludağ üniversitesi eğitim fakültesi dergisi*, Sayı.24, (1), ss. 217-246.

Dursun, Fevzi. (2004), “Üniversite öğrencilerinin interneti kullanma amaçları”, XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı, 6-9 Temmuz 2004, İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Malatya.

Harmer, Jeremy. (2001), *The practice of English Language Teaching*. Malaysia: Pearson Education Limited.

Hutchinson, Susan R., (2004), “Survey Research” (Ed.), K. deMarrais, *Foundations for Research Methods of Inquiry in Education and the Social Sciences*, Mahwah: Lawrence Erlbaum Associates, Inc.

İşman, Aytekin; DABAJ, Fahme, Altınay, Fahriye ve Altınay, Zehra (2003), “Students’ developments at computer courses under the constructivist approach”, *The Turkish Journal of Educational Technology* no: 2, (3), pp. 56-67.

Jafar, Fatima., (2008), “The Use of English in Internet Communication by Jordanian Students”, *Al Basaer – A Refereed Scientific*, no: 12 (2), pp. 9-34.

Kağıtçıbaşı, Çiğdem. (1999). *Yeni İnsan ve İnsanlar*, (10. Baskı) İstanbul: Evrim Yayınevi.

Kayri, Murat. (2009), “Araştırmalarda gruplar arası farkın belirlenmesine yönelik çoklu karşılaştırma (post-hoc) teknikleri”, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* Sayı.19, (1), pp. 51-64.

Köse, Sacit; Gencer, Ayşe Savran. ve Gezer, Kutret. (2007), “Meslek yüksekokulu öğrencilerinin bilgisayar ve internet kullanımına yönelik tutumları”, *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı.1, (21), ss. 44-54.

Kurulgan, Mesut. ve Argan, Metin. (2007), “Anadolu Üniversitesi Öğrencilerinin İnternet Üzerinden Bilgi Arama Davranışları”, *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı.9 (1), ss. 291-304.

Latchanna, Gara. ve Dagnev, Asrat. (2009), "Attitude of teachers towards the use of active learning methods", E-journal of All India Association for Educational Research, no: 21, (1). 08.01.2013.

Lee, Kuang-wu. (2000), "English teachers' barriers to the use of computer-assisted language learning", The Internet TESL Journal, no: 6 (12).

Leloup, Jean. W. ve Ponterio Robert. (2003), "Second language acquisition and technology: a review of the research", Eric Clearinghouse on Languages and Linguistic, www.cal.org/ericll (18.05.2013).

Rieber, Lloyd. P. (1996), "Seriously considering play: Designing interactive learning environments based on the blending of microworlds, simulations, and games", Educational Technology Research & Development, no: 44 (2), pp. 43-58.

Singh, Kultar. (2007), Quantitative Social Research Methods. Los Angeles: Sage Publications.

Tavşancıl, Ezel. (2010). Tutumların Ölçülmesi ve SPSS Veri Analizi. (4. Baskı) Ankara: Nobel Yayınları.

Tekin, Halil. (1991). Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme. Ankara: Yargı Kitap ve Yayınevi.

Uzunboylu, Hüseyin ve Özdamli, Fezile. (2007), "Üniversite Öğrencilerinin Elektronik Posta, Tartışma Grupları ve Sohbet Programlarının Eğitsel Amaçlı Kullanımına Yönelik Algıları", First International Symposium on Computer Education and Instructional Technologies, 16-18 May, Çanakkale, Turkey.

Ülgen, Gülten. (1997). Eğitim Psikolojisi. (3. Baskı) İstanbul: Alkım Yayınevi.

Whelan, D. L. (2005), "Let the games begin", School Library Journal, no: 51 (4), pp. 40-43.

Yatani, Koji. (2013) "Statistics for HCI Research", <http://yatani.jp/HCIstats/PostHoc#PostHocMain1>, erişim: 05.08.2013.

